

Programma 1 Voor en van iedereen

10 november 2022

Maatschappelijke effecten

De inwoners van Gooise Meren leven gezond en prettig in onze gemeente.

De inwoners van Gooise Meren kunnen een leven lang meedoen in onze samenleving.

1.1. Gezondheid

1.1.1. Wat willen we bereiken?

Als gemeente stimuleren we dat inwoners gezond leven. We zetten in op preventie, vroegsignalering en communicatie. We werken hierbij samen met relevante partners. We kijken bij gezondheid niet alleen naar individuele fysieke en mentale beperkingen, maar ook naar hoe iemand ermee omgaat en welke mogelijkheden de omgeving biedt voor de inwoners om passende keuzes te maken.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- Preventieve voorzieningen in de leefomgeving.
- We werken aan een betere luchtkwaliteit en aan het verminderen van geluidsoverlast.
- We ijveren voor een goed regionaal zorgcentrum en streven ernaar om in samenwerking met partners de zorg – formeel en informeel – anders te organiseren, bijvoorbeeld door andere woonvormen ('wonen met zorg') en zorgondersteuning op wijkniveau.

1.1.1.1. Actieplan nota gezondheidszorg

We voeren de actiepunten voor 2023 uit de Nota Publieke Gezondheidszorg uit. We zetten hierbij in op preventie, vroegsignalering en communicatie. We werken samen met relevante partners en verbinden hen ook met elkaar. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen buurtsportcoaches, fysiotherapeuten en Valpreventie het Gooi bij cursussen valpreventie voor ouderen en de nazorg daarbij. Ook helpen we huisartsen de signalen van geldzorgen te herkennen zodat gezondheidsproblemen, als gevolg van stress door schulden e.d., voorkomen of eerder gesignaleerd worden.

1.1.1.2. Samenhang in aanpak

Gezondheid raakt ook aan thema's als een gezonde, veilige, aangename en groene leefomgeving (programma 3). Gezondheid beperkt zich dus niet alleen tot de wettelijke taak in het sociaal domein (Publieke Gezondheid). De diverse invalshoeken vragen erom dat we gezondheid op samenhangende wijze bekijken. Binnen onze (wettelijke) mogelijkheden en invloed laten we in (bouw)plannen de effecten op gezondheid nadrukkelijk meewegen (bijvoorbeeld luchtkwaliteit, geluidsoverlast). In 2023 onderzoeken we op welke manier we dit nog meer in onze werkwijze kunnen borgen.

1.1.1.3. Informeren senioren

We gaan, samen met onze partners, de oudere senioren (75 jaar en ouder) op verschillende manieren informeren over gezondheid en zorg (langer thuis wonen) zodat zij weten wat zij zelf kunnen doen en welke ondersteuning ze kunnen krijgen. Zie ook programma 3 wonen (met zorg).

1.1.1.4. Verkenning verbeteren organisatie (mantel)zorg

We verkennen nieuwe werkwijzen en samenwerking met de eerstelijnszorg. Dit is nodig omdat inwoners langer thuis wonen en door de extramuralisering van de zorg, waarbij de zorg en ondersteuning steeds meer verleend wordt op andere locaties dan in de zorginstelling bijvoorbeeld bij inwoners thuis. Hierdoor wordt een groter beroep gedaan op zorg en hulpverlening in de wijk, zoals op verpleegkundige nazorg thuis (Zorgverzekeringswet) en op hulp bij het huishouden (Wmo). Tegelijk staan ook mantelzorgers en zorgvrijwilligers onder druk. Het is zaak dat formele- en informele zorg daarom meer gaan samenwerken. We voeren de actiepunten voor 2023 uit de Nota Mantelzorgondersteuning uit, zoals een duurzame samenwerkingsstructuur, een plan voor het inrichten van een centraal (digitaal) steunpunt voor mantelzorgondersteuning en zorgen voor duidelijke informatie over het aanbod aan mantelzorgondersteuning.

We trekken voor dit alles samen op met onze partners. Binnen onze (wettelijke) mogelijkheden zetten we ons ook in voor een regionaal zorgcentrum. Daarvoor overleggen we met partners als ziekenhuis Ter Gooi en zorgverzekeraar het Zilveren Kruis.

1.2. Sport & bewegen

Doelstellingen

1.2.1. Wat willen we bereiken?

Als gemeente zorgen wij dat iedereen toegang heeft tot sport- en beweegmogelijkheden, zowel binnen als buiten in de openbare ruimte. Wij stimuleren het gebruik hiervan. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met deze voorzieningen. Ook kijken we naar de mogelijkheid van het gebruik van sportaccommodaties voor meerdere doeleinden. De komende vier jaar leggen we de nadruk op bewegen in de openbare ruimte en op de toegankelijkheid van sport voor inwoners voor wie sporten en bewegen niet vanzelfsprekend is.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- We zorgen dat er meer plekken in onze gemeente zijn waar inwoners kunnen bewegen.
- We maken sport voor meer mensen toegankelijk en stimuleren doorstroming naar verenigingen, o.a. door inzet van de (sport- en cultuur-) coaches.
- We bevorderen dat iedereen zoveel mogelijk deel kan nemen aan de sport naar eigen keuze.
- Wij faciliteren een nieuwe zwemvoorziening in het Naarderheem en sluiten dan het zwembad De Lunet.
- We werken aan goede sportaccommodaties met multifunctioneel gebruik.

Wat gaan we ervoor doen in 2023?

1.2.1.2. Aanbesteding team Gooise Meren Beweegt

Om ook na 2023 sport toegankelijk te houden en doorstroming naar verenigingen te stimuleren, besteden we conform wettelijke verplichting het aanbod van de buurtsportcoaches en de JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) in 2023 opnieuw aan. Gunningscriteria voor het kiezen van een (nieuwe) partij worden opgesteld aan de hand van de huidige Beweeg- en sportvisie van de gemeente Gooise Meren en de "specifieke uitkering ten behoeve van de gezondheid, sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie en sociale basis" welke naar verwachting eind 2022 door het Rijk wordt gepubliceerd. Het aanbod blijft primair gericht op inwoners die niet voldoen aan de beweegrichtlijnen of een ongezonde leefstijl hebben en die vallen binnen de specifieke doelgroepen (de jeugd, inwoners met fysieke en/of mentale gezondheidsklachten, inwoners die financieel minder draagkrachtig zijn, eenzame mensen, 'nieuwe Nederlanders' en inwoners die re-integreren richting de arbeidsmarkt).

1.2.1.3. Subsidiemogelijkheden voor sportactiviteiten en evenementen

Wij bieden sportverenigingen de mogelijkheid een subsidie aan te vragen voor het organiseren van een sportactiviteit voor specifieke doelgroepen en voor de organisatie van een kleinschalig sportevenement waar saamhorigheid, ontmoeting en toename van sportdeelname centraal staan.

1.2.1.5. Onderhoud sportvelden

De buitensportaccommodaties zijn van groot belang voor het bereiken van onze beweegdoelstellingen en voor de maatschappelijke rol die sportverenigingen spelen. De kosten voor het onderhoud van de sportvelden, en de aanschaf van materialen die daar voor nodig zijn, zijn afgelopen periode explosief gestegen. Om de onderhoudskwaliteit, en daarmee de kwaliteit van het sportaanbod, op peil te houden is extra budget vereist.

1.2.1.4. Ledverlichting sportvelden

Wij willen onze buitensportvoorzieningen optimaal gebruiken, zodat zo veel mogelijk inwoners kunnen sporten. Om ook in de avonduren te kunnen sporten is veldverlichting van voldoende kwaliteit noodzakelijk. Hiervoor is recent een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Hieruit komt naar voren dat de huidige veldverlichting van diverse buitensportverenigingen vervangen moet om in de avonduren te kunnen blijven sporten. De verouderde verlichting wordt dan vervangen voor ledverlichting. Dit is een duurzame keuze.

1.2.1.6. Kleedkamers voetbalvereniging NVC

De kleedkamers van de Naardense voetbalvereniging NVC zijn aan vervanging toe. De kosten voor renovatie en nieuwbouw van deze voorziening zijn vergelijkbaar. We kiezen er dan ook voor om nieuwbouw te realiseren en daarmee ook te investeren in duurzame kleedkamers. Bijkomende voordelen van deze duurzame kleedkamers zijn de directe substantiële verlaging van de energielasten en de lage onderhoudskosten in de toekomst.

1.2.1.1. Geen bezuiniging voor team Gooise Meren Beweegt

Bij het opstellen van de begroting voor 2022 is besloten om per 2023 structureel €100.000 te bezuinigen op team Gooise Meren Beweegt, welke voor de gemeente een structurele bezuiniging oplevert van €60.000 (40% Rijkssubsidie komt te vervallen). De insteek was deze bezuiniging door te voeren op overhead binnen team Gooise Meren Beweegt, zonder in te leveren op de kwaliteit en de te bereiken resultaten. Inmiddels is gebleken dat dit niet haalbaar is. Als we de gestelde doelen en ambities in de Sport- en Bewegvisie en het coalitieakkoord willen realiseren, zijn voldoende hbo-geschoolde medewerkers in het team nodig. Dat (gezien de huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt) kan alleen zonder bezuiniging op team Gooise Meren Beweegt. We stellen deze bezuiniging in ieder geval tot en met 2024 uit. Bij het opstellen van het CUP wordt de afweging gemaakt of dit structureel wordt.

1.3. Welzijn

Doelstellingen

1.3.1. Wat willen we bereiken?

Als gemeente ondersteunen we de kwetsbaren met als doel dat zij (weer) zo veel mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen aan onze samenleving. We werken aan voorkomen van armoede. We zien eenzaamheid en isolatie als een serieus maatschappelijk vraagstuk.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- We hebben bijzondere aandacht voor de effecten van armoede op kinderen en ouderen.
- We hebben oog voor eenzaamheid en isolement.
- We bezuinigen niet op minimaregelingen en gaan onderzoeken of we onze voorzieningen bereikbaar moeten maken voor een grotere groep huishoudens met een smalle beurs om zo de armoede te bestrijden.
- We zetten in op preventie, zorg en advies. We hebben daarbij extra aandacht voor vroegsignalering. We voeren de recent aangepaste en uitgebreide aanpak van schuldhulpverlening uit. Daarbij sluiten we aan bij landelijke initiatieven.
- We gaan werken aan een meer effectieve aanpak in het bestrijden van analfabetisme en digibetisme, die we lokaal gaan inbedden, onder andere via de bibliotheek.

Wat gaan we ervoor doen in 2023?

1.3.1.1. Iedereen doet mee

- We willen de eigen kracht van inwoners versterken, zodat mensen naar vermogen aan de samenleving kunnen meedoen. Daarom investeren we in preventie en vroegsignalering. Ook willen we de stijgende zorgkosten beperken om de hulp waar die het meest nodig is te kunnen blijven geven. Daarom willen we waar dat kan wegblijven van de individuele hulptrajecten en bieden we collectieve en algemene voorzieningen aan die kunnen voorzien in hulpbehoeften van mensen. Tegelijk moeten we in gesprek met de samenleving over de noodzaak om te accepteren dat verdriet en tegenslag – tot op zekere hoogte – bij het leven horen (normaliseren en demedicaliseren). We stimuleren dat zorg- en welzijnsmedewerkers, gemeentelijke consultants en inwoners dit met elkaar bespreken.
- Wij bestrijden energiearmoede. Met de middelen die het rijk daartoe beschikbaar stelt ondersteunen wij minima bij het treffen van energiebesparende maatregelen in hun woning om (de kosten van) het energieverbruik te verlagen. Eventuele extra toeslagen vanuit het rijk ter compensatie van stijgende energielasten stellen wij adequaat beschikbaar.
- Het minimabeleid wordt geëvalueerd (door middel van een armoedemonitor). Hiermee wordt het (niet) bereik van de regelingen in kaart gebracht.
- Met hulpverlenende organisaties, nutsbedrijven en woningcorporaties organiseren wij vroegsignalering bij betalingsachterstanden en vroegtijdige dienstverlening om (beginnende) schulden zo vroeg mogelijk aan te pakken. Met de opgedane ervaring in 2022 zullen we vroeg signalering verder ontwikkelen.
- We zetten ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagenaffaire voort.
- We zetten budgetcoaches in om inburgeraars te ondersteunen om financieel zelfredzaam te worden.

1.3.1.2. Hulp start in de wijk

- Hulp en ondersteuning starten in de wijk waar betekenisvolle gemeenschappen zijn in straatjes, buurten en clubs. Door de uitvoering van onze wijkplannen stimuleren we verbindingen en samenhang in wijken en buurten zodat lokale gemeenschappen versterkt worden. Het gaat om een duurzaam samenspel tussen inwoners, professionals, verenigingsleven, gemeente, lokale ondernemers enzovoorts.
- We verkennen hoe er meer samengewerkt kan worden tussen de huisarts, eerstelijnsmedewerkers, zorgprofessionals en welzijnswerkers. We starten met de pilot 'Welzijn op Recept' in Muiden. Met deze

methode kunnen ouderen door coaching en sociale activering zelf hun veerkracht en welbevinden verbeteren. Daarnaast draagt de methode bij aan een duurzame samenwerking tussen genoemde partijen. De pilot wordt begeleid door het landelijk kennisnetwerk Welzijn op Recept.

1.3.1.3. Voorkomen isolement

Om eenzaamheid te voorkomen zetten we een aantal recent uitgevoerde pilots voort.

Het gaat om activiteiten waarvan uit de gehouden evaluatie is gebleken dat ze hieraan effectief bijdragen. dat zijn de projecten:

- Automaatje (sociaal-recreatief vervoer van kwetsbare inwoners door vrijwilligers met de eigen auto). Dit voorkomt deels ritten met de Wmo-taxi;
- Laagdrempelige dagopvang van licht-dementerenden. Het blijkt een alternatief voor geïndiceerde dagopvang en ontlast bovendien mantelzorgers;
- Landing in de wijk: Met 'Landing in de wijk / GGZ vriendelijke wijk' stimuleren we dat mensen met GGZ-problematiek in de wijk terecht kunnen voor laagdrempelige ontmoeting, zinvolle dagactiviteiten, passende ondersteuning bij hun herstelproces en acceptatie in de woonomgeving. Onze aanpak willen we ook toepassen bij andere kwetsbare doelgroepen.

We vergroten de kennis en expertise binnen de uitvoeringsdienst door een aanjaag- en consultatiefunctie voor de consultants van het Team Maatschappelijke Zorg en de andere teams toe te voegen. We verankeren daarmee ervaringsdeskundigheid binnen de uitvoeringsdienst.

Voor de uitvoering van de inclusie agenda 'Iedereen Doet Mee 2022-2025' stellen we in ieder geval in 2023 en 2024 een werkbudget beschikbaar voor met name promotie, bijeenkomsten en publiciteit.

Sinds 2021 is de uitvoering van het regionale actieplan laaggeletterdheid 'Taal is de sleutel' gestart. De uitvoering van dit regionale plan vindt deels lokaal en deels regionaal plaats. In 2023 besteedt Gooise Meren specifiek aandacht aan het bestrijden van laaggeletterdheid en digibetisme. Voor een goede lokale aanpak willen we meer zicht op de omvang en de aard van de problematiek omdat de gevolgen ervan vaak onderschat worden, zoals uitsluiting. Hierin trekken we samen op met onze partners zoals de scholen en de bibliotheek (en de Regio).

1.4. Maatschappelijke & culturele voorzieningen

Doelstellingen

1.4.1. Wat willen we bereiken?

Het aanbod aan maatschappelijke en culturele voorzieningen vormt het sociale hart van Gooise Meren voor iedereen. Daar waar initiatieven uit de samenleving komen, worden deze ondersteund.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- We hechten aan een sterk lokaal netwerk, daarom vragen we van welzijnsorganisaties dat zij van lokale verenigingen gebruikmaken of hierop aansluiten.
- Naast het versterken van het lokale netwerk, ondersteunen we initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan verbinding en ontwikkeling.
- Met partners werken we aan laagdrempelige ontmoetingsplekken voor iedereen, zoals de Plataan. Hierbij leggen we de nadruk op cultuur en creativiteit voor jongeren.
- Met cultuurcoaches bevorderen we dat inwoners, met name jongeren, in aanraking komen met cultuur.

Wat gaan we ervoor doen in 2023?

1.4.1.1. Welzijn en cultuur

Om te zorgen dat lokale culturele voorzieningen benut worden, stimuleren we dat aanbieders van maatschappelijke voorzieningen met de lokale organisaties samenwerken. Dit kan ook via het subsidiebeleid worden gestimuleerd. Daarnaast werken we aan een cultuurnetwerk om elkaar beter te leren kennen en initiatieven af te stemmen, zowel voor welzijn als voor educatie. Dit doen we ook in relatie met Gooise Meren Marketing

1.4.1.2. Uit-Wijk

Het gebouw van wijkcentrum Uit-Wijk aan de Dr. Schaepmanlaan 10 te Bussum is toe aan groot- en levensduur verlengend onderhoud. De eigenaren Versa Welzijn en Show- & Marchingband ViJoS zijn daarover in gesprek met de gemeente, omdat het onderhoud gevolgen heeft voor toekomstige subsidieaanvragen van Versa Welzijn. Een eerste verkenning laat zien dat naast onderhoud van het gebouw ook sloop- nieuwbouw financieel en programmatisch een interessante mogelijkheid zou kunnen zijn. In beide scenario's zullen er financiële consequenties zijn voor de gemeente. De omvang daarvan is op dit moment nog niet duidelijk.

1.4.1.3. Pilot Cultuurcoaches

In 2023 onderzoeken we met een pilot of en hoe cultuurcoaches kunnen bijdragen om inwoners, en met name jongeren, in aanraking te brengen met plaatselijke culturele verenigingen en cultuuruitingen in de gemeente. Daarbij gaan we na of ook de buurtsportcoaches hiervoor kunnen worden ingezet. De cultuurcoach zal als intermediair functioneren tussen organisaties en tussen inwoners en organisaties. En krijgt ook als opdracht de lokale verenigingen en clubs te koppelen aan maatschappelijke organisaties, zoals welzijnsorganisaties.

1.4.1.4. Uitvoeringsprogramma Cultuurvisie

Na vaststelling van de cultuurvisie volgt er een uitvoeringsprogramma waarmee we meteen aan de slag willen om onze doelen te verwezenlijken, te weten: meer focus en richting; inwoners stimuleren actief te zijn; jongeren enthousiast maken voor cultuur; versterken wat goed is op cultureel vlak en nog meer onze krachten bundelen.

1.4.1.5. Onderzoek culturele infrastructuur

We willen cultuur versterken en onze krachten meer bundelen voor cultuur door samenwerking tussen culturele organisaties en met maatschappelijke (welzijn) organisaties. Dit is ook van groot belang voor verbinding en ontmoeting. Daarvoor is onderzoek nodig naar onze culturele infrastructuur en de beschikbare locaties voor cultuur binnen onze gemeente.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2021	Begroting 2022 (na wijziging)	Prim. Begroting 2023	MB 2024	MB 2025	MB 2026
Lasten						
628 Collectieve voorzieningen	4.552	3.967	4.067	4.067	4.048	4.048
629 Maatwerkvoorzieningen wmo	11.066	10.040	10.814	10.758	10.432	10.432
631 Opvang en beschermd wonen	2.055	2.150	2.000	2.000	2.000	2.000
632 Gezondheidszorg	2.957	2.599	2.881	2.889	2.840	2.830
633 Culturele vorming	1.852	1.736	1.783	1.783	1.783	1.783
634 Sport	3.033	3.415	3.676	3.668	3.726	3.704
635 Kunst	873	817	916	714	712	707
636 Monumenten en musea	171	192	200	200	200	200
Totaal Lasten	26.560	24.917	26.337	26.078	25.740	25.703
Baten						
628 Collectieve voorzieningen	-13	0	0	0	0	0
629 Maatwerkvoorzieningen wmo	-583	-450	-588	-588	-817	-822
631 Opvang en beschermd wonen	-1.574	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
632 Gezondheidszorg	-32	0	0	0	0	0
633 Culturele vorming	-22	0	0	0	0	0
634 Sport	-385	-560	-796	-796	-796	-796
635 Kunst	-5	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-2.615	-3.010	-3.384	-3.384	-3.613	-3.618
Resultaat voor bestemming	23.944	21.907	22.953	22.693	22.126	22.084
Onttrekkingen						
628 Collectieve voorzieningen	-207	-320	0	0	0	0
634 Sport	-158	-173	-171	-141	-140	-139
Totaal Onttrekkingen	-365	-493	-171	-141	-140	-139
Resultaat na bestemming	23.579	21.415	22.781	22.553	21.987	21.946

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen begroting 2023 t.o.v. begroting 2022		
Onderdeel programma 1	Verschil(x € 1.000)	V/N

		(V = Voordeel, N = Nadeel)
<p><i>Collectieve voorzieningen</i></p> <p>Tot en met 2022 waren er lasten ter hoogte van € 320k geraamd in het kader van het vorige CUP met als dekking een onttrekking aan de reserve Sociaal Domein. De dekking uit die reserve is niet meer van toepassing vanaf 2023, maar de extra inzet op collectieve voorzieningen blijft gehandhaafd op € 320k door middel van subsidies aan maatschappelijke organisaties.</p>	320	N
<p><i>WMO</i></p> <p>Voor 2023 wordt voor € 294k extra ingezet op de uitbreiding en transformatie van de basisinfrastructuur en het voorveld van de WMO. Reguliere zaken zoals indexatie leiden tot € 298k extra lasten.</p>	592	N
<p><i>Gezondheidszorg</i></p> <p>De bijdrage aan de Regio Gooi en Vechtstreek is € 175k hoger dan in 2022 en er wordt voor 2023 € 50k extra ingezet op het project Zachte landing in de wijk (GGZ).</p>	225	N
<p><i>Overige verschillen < € 70.000</i></p>	199	N
Totaal	1.336	N